

[Avaleht](#) > ... > [Kohtumenetlused](#) > [Tsiiviilasjad](#) > [Dokumentide Kättetoimetamine: Õigusdokumentide Ametlik Edastamine](#) > Sweden

Dokumentide kättetoimetamine: õigusdokumentide ametlik edastamine

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Mida tähendab õigustermin „dokumentide kättetoimetamine“ praktikas? Miks on dokumentide kättetoimetamise kohta kehtestatud eraldi normid?

Praktikas tähendab kättetoimetamine seda, et dokument saadetakse või antakse üle adressaadile ning saadakse kinnitus, et ta on dokumendi kätte saanud, või et kohtudokumentide kättetoimetamise seadust on järgitud. Kättetoimetamise kohta on kehtestatud õigusnormid muu hulgas ka selleks, et kohtud saaksid olla kindlad, et adressaat on dokumendid kätte saanud.

2 Millised dokumendid tuleb ametlikult kätte toimetada?

Dokument toimetatakse kätte, kui see on seadusega konkreetselt ette nähtud või kui see on vajalik teavitamisega seotud sätte eesmärgi silmas pidades. Muudel juhtudel kasutatakse kättetoimetamist siis, kui see on asjaolusid arvestades vajalik. Näiteks on dokumendi kättetoimetamine konkreetselt seadusega ette nähtud hagiavalduse edastamisel kostjale.

3 Kes vastutab dokumentide kättetoimetamise eest?

Enamasti tagab dokumentide kättetoimetamise ametiasutus või kohus. Tuleb siiski ette ka seda, et ametiasutus või kohus lubab menetlusosalisel, kes seda taotleb, tagada dokumentide kättetoimetamise (kättetoimetamine menetlusosalise poolt). Menetlusosalise poolt kättetoimetamise eeltingimus on, et see peab olema konkreetsel juhul asjakohane.

4 Aadressipäringud

4.1 Kas liikmesriigi ametiasutus, kelle poole on pöördutud, püüab omal algatusel välja selgitada kättetoimetatavate dokumentide adressaadi asukohta, kui märgitud aadress on vale? Vt ka dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 7 lõike 2 punkti c kohane teade

Kui saaja on kohtudokumentis märgitud aadressilt ära kolunud, otsib taotluse saanud asutus omal algatusel saaja uue aadressi andmeid.

4.2 Kas välisriigi kohtuasutustel ja/või kohtumenetluse pooltel on võimalik kasutada liikmesriigi registreid või teenuseid, mis võimaldaksid välja selgitada isiku kehtiva aadressi? Kui jah, siis millised registrid või teenused on olemas ja milliseid menetlusi tuleks järgida? Kas ja kui palju tuleb selle eest tasuda?

Kui kättetoimetatava kohtu- või muu dokumendi adressaadiks oleva isiku aadress ei ole teada, aitab Rootsi

maksuamet selgitada välja füüsilise isiku aadressi ja Rootsi äriregister aitab selgitada välja äriühingu aadressi. Mingit ametlikku erikorda selle teabe saamiseks ei kohaldata.

Maksuametilt teabe taotlemiseks võib helistada numbril + 46 771567567 või klõpsata maksuameti veebisaidil lingil [Küsi või vasta](#), misjärel avaneb aadressipäringu vorm. Samuti võib Rootsi maksuametile päringu saata posti teel: SE-205 30 Malmö, SWEDEN. Posti teel päringu saatmiseks võib kasutada vormi B. Rahvastikuregistrist andmete hankimine on tasuta.

Rootsi äriregistrilt teabe saamiseks võib helistada numbril + 46 771670670 või saata päring aadressil bolagsverket@bolagsverket.se. Samuti võib Rootsi äriregistrile päringu saata posti teel: SE-851 81 Sundsvall, SWEDEN. Posti või e-posti teel päringu saatmiseks võib kasutada vormi B. Võidakse kohaldada tasusid.

4.3 Millist abi annavad liikmesriigi ametiasutused teiste liikmesriikide aadressipäringutele vastamisel dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 7 lõike 1 kohaselt? Vt ka dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 7 lõike 1 kohane teade

Vt punkt 4.2.

5 Kuidas dokumendid tavaliselt kätte toimetatakse? Kas on võimalik kasutada ka alternatiivseid viise (lisaks 7. punktis osutatud asenduskättetoimetamisele)?

Kõige tavalisem viis dokumendi kättetoimetamiseks on selle saatmine adressaadile posti teel (tavapärane kättetoimetamine). Kirjaga on kaasas kättetoimetamise kinnitus, millele adressaat peab alla kirjutama ja mille ta peab seejärel tagasi saatma.

Alternatiivsed kättetoimetamisviisid (lisaks kaudsele kättetoimetamisele) on telefoni teel teavitamine, lihtsustatud kättetoimetamine ja kohtutäituri poolt kättetoimetamine.

Telefoni teel kättetoimetamine tähendab, et kättetoimetatava dokumendi sisu loetakse telefoni teel adressaadile ette ning seejärel saadetakse dokument talle posti teel. Telefoni teel kättetoimetamise korral ei ole kättesaamise kinnitus nõutav. Dokument loetakse kättetoimetatuks pärast selle sisu ettelugemist.

Lihtsustatud kättetoimetamise korral saadetakse dokument adressaadi viimasel teadaoleval aadressil ning järgmisel tööpäeval saadetakse samal aadressil kinnitav teade, milles öeldakse, et dokument on saadetud. Lihtsustatud kättetoimetamise korral ei ole kättesaamise kinnitus nõutav. Dokumentid loetakse kättetoimetatuks kaks nädalat pärast nende saatmist, tingimusel et ettenähtud viisil on saadetud ka kinnitav teade. Lihtsustatud kättetoimetamist on lubatud kasutada ainult siis, kui adressaadile on teatatud, et kohtuasjas või küsimuses võidakse kasutada lihtsustatud kättetoimetamist. Praktikas tähendab see, et kättesaamise kinnitusega dokument tuleb kohtuasja poolele kätte toimetada ainult üks kord.

Kättetoimetamise erikord juriidiliste isikute puhul: Teatavate asjaolude korral võib juriidilistele isikutele dokumente kätte toimetada nii, et dokumendid saadetakse äriühingu registrijärgse asukoha aadressil ja järgmisel tööpäeval saadetakse samal aadressil teade dokumendi saatmise kohta. Dokumentid loetakse kättetoimetatuks kaks nädalat pärast nende saatmist, tingimusel et dokumendi saatmise kohta on edastatud ka teade seadusega ettenähtud korras.

Kohtutäituri poolt kättetoimetamine tähendab, et dokumendi toimetab kohale isik, kellele on antud volitus vastavat toimingut teha, st kohtutäitur või Rootsi politseiameti, Rootsi prokuratuuri, kohtu, Rootsi täitevameti või vastava tegevusloaga teenusepakkuja töötaja.

6 Kas tsiviilmenetluses lubatakse dokumentide elektroonilist kättetoimetamist (kohtu- või kohtuväliste dokumentide kättetoimetamine elektrooniliste sidevahendite, nagu e-post, internetipõhine turvaline

rakendus, faks, tekstisõnum jne teel)? Kui jah, siis millist liiki menetluste puhul on see lubatud? Kas sellise dokumentide kättetoimetamise viisi kasutamise võimaluse/lubatavuse suhtes kehtivad sõltuvalt adressaadist (õigusvaldkonna esindaja, juriidiline isik, äriühing või muu ettevõtlussektori liige jne) piirangud?

6.1 Milliseid elektroonilise kättetoimetamise viise dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 19 lõike 1 tähenduses liikmesriigis kasutatakse, kui dokumendid toimetatakse otse kätte isikule, kelle aadress teises liikmesriigis on teada?

Tavapärase kättetoimetamise korral võib ametiasutus saata dokumendid elektrooniliselt isikule, kellel on teadaolev kättetoimetamise aadress teises liikmesriigis, vastavalt dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 19 lõike 1 punktis b sätestatud tingimustele (vt määruse 2008:808 paragrahv 6a, mis sisaldab ELi kättetoimetamise määrust täiendavaid sätteid). Dokumentide elektroonilise kättetoimetamise tingimus on seega, et see on juhtumi asjaolusid arvestades asjakohane. Kui e-posti kasutamine ei ole mingil põhjusel asjakohane, tuleb valida teistsugune meetod.

6.2 Kas see liikmesriik on kooskõlas dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 19 lõikega 2 täpsustanud lisatingimused, mille kohaselt ta aktsepteerib elektroonilist kättetoimetamist, millele on osutatud nimetatud määruse artikli 19 lõike 1 punktis b? Vt ka dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 19 lõike 2 kohane teade

Lisatingimusi sätestatud ei ole.

7 Asenduskättetoimetamine

7.1 Kas liikmesriigi õigusega on lubatud kasutada muid kättetoimetamise viise (nt teate saatmine kodusel aadressil, avalik teavitamine kohtutäituri, postiteenuse või avaliku teadaande kaudu) olukorras, kus dokumentide kättetoimetamine adressaadile on osutunud võimatuks?

Kui dokumendi adressaati ei õnnestu leida, on lubatud kasutada dokumendi kättetoimetamiseks allpool nimetatud võimalusi.

Asenduskättetoimetamine kohtutäituri poolt: dokument antakse üle muule isikule kui kättetoimetatava dokumendi adressaadiks olev isik, nt adressaadi leibkonna täisealisele liikmele või adressaadi tööandjale. Asendussaadaja peab aga nõustuma dokumendi vastuvõtmisega. Adressaadi aadressil tuleb saata teade dokumendi kättetoimetamise kohta, milles märgitakse ka isik, kes dokumendi vastu võttis.

Kohtutäituri poolt kättetoimetamine uksele jätmisega: dokument jäetakse adressaadi juurde, näiteks postkasti või muusse sobivasse kohta väljaspool adressaadi kodu, näiteks uksele.

Kättetoimetamine avaldamise teel: dokument tehakse kättesaadavaks kättetoimetamisotsuse teinud asutuses/kohtus ning ühtlasi avaldatakse selle kohta teadaanne ja dokumendi sisukokkuvõte Rootsi ametlikus väljaandes (*Post- och Inrikes Tidningar*) ning vajaduse korral ka kohalikus ajalehes. Samal ajal saadetakse dokument postiga adressaadi viimasel teadaoleval aadressil.

7.2 Kui kasutatakse muid viise, siis kuidas loetakse dokumendid kättetoimetatuks?

Dokumendid, mille kohtutäitur on kätte toimetanud asenduskättetoimetamise teel, loetakse kättetoimetatuks siis, kui need on üle antud ja adressaadile on saadetud selle kohta teade.

Kohtutäituri poolt uksele jätmise teel kättetoimetatud dokumendid loetakse kättetoimetatuks siis, kui need on adressaadi juurde jäetud küsimusele 7.1 antud vastuses kirjeldatud viisil.

Avaldamise teel kättetoimetatud dokumendid loetakse kättetoimetatuks kaks nädalat pärast nende sellise

kättetoimetamise otsuse tegemist, tingimusel et need on avaldatud ja muud ettenähtud meetmed on võetud õigeaegselt (10 päeva jooksul).

7.3 Kui kättetoimetamise muu viis seisneb dokumentide teatavasse kohta (nt postkontorisse) hoiule andmises, siis kuidas sellest adressaadile teatatakse?

Kui dokument on saatmiseks või adressaadi juurde jätmiseks liiga suur või muul põhjusel sobimatu, võib ametiasutus otsustada jätta selle teatavaks ajaks kättesaadavaks enda juurest või muust oma valitud kohast. Sellekohase otsuse sisust tuleb adressaadile teatada.

7.4 Millised tagajärjed on sellel, kui adressaat keeldub dokumente vastu võtmast? Kas dokumendid loetakse kättetoimetatuks, kui keeldumine ei olnud õiguspärane?

Kui adressaat keeldub kohtutäituri poolt kättetoimetatud dokumenti vastu võtmast, loetakse dokument sellegipoolest kättetoimetatuks juhul, kui see jäetakse kättetoimetamise aadressile.

8 Välisriigist pärit dokumentide kättetoimetamine postiteenust kasutades (dokumentide kättetoimetamise määruse artikkel 18)

8.1 Kui postiteenistus toimetab liikmesriigis adressaadile kätte välisriigist pärit dokumendi olukorras, kus on tarvis kättesaamistest (dokumentide kättetoimetamise määruse artikkel 18), siis kas postiteenistus toimetab dokumendi kätte ainult otse adressaadile või tohib ta kooskõlas siseriiklike postiteenust käsitlevate normidega toimetada dokumendi kätte ka muule samal aadressil elavale isikule?

Dokumendi kättetoimetamine posti teel on lubatud juhul, kui see saadetakse tähtkirjaga. Saadetud dokument tehakse kättesaadavaks postkontoris, postiärikeskuses või maapiirkonna postiettevõtja kontoris. Selle kättesaamiseks peab adressaat või tema esindaja tõendama oma isikusamasust ja andma allkirja. Postiteenuse tellijal on samuti võimalik määrata, et saadetise tohib vastu võtta ainult adressaat isiklikult.

8.2 Kuidas saab liikmesriigi postiteenust käsitlevate normide kohaselt toimetada kätte välisriigist pärit dokumente dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 18 kohaselt olukorras, kus kättetoimetamise aadressil ei ole kätte saadud adressaati ega ühtegi muud dokumente vastu võtma pädevat isikut (kui see on siseriiklike postiteenust käsitlevate normide kohaselt lubatud)?

Kui dokumenti ei ole võimalik kätte toimetada tähtkirjaga, ei saa seda posti teel kätte toimetada. Selle asemel võib kaaluda muid kättetoimetamisviise, näiteks kättetoimetamist kohtutäituri poolt.

8.3 Kas postkontor võimaldab dokumentidele teatava aja jooksul järele tulla, enne kui dokumendid kättetoimetamise võimatuse tõttu tagasi saadetakse? Kui jah, siis kuidas teatatakse adressaadile, et ta peaks postkontorisse dokumentidele järele tulema?

Tähtkirjaga saadetava dokumendi saajale saadetakse selle kohta teade tema kodusel aadressil või SMSi või e-postiga. Tavaliselt hoitakse dokumenti väljastuskohas 14 päeva alates selle saabumise kuupäevast.

9 Kas dokumentide kättetoimetamise kohta jääb kirjalik tõend?

Üldjuhul on tõendiks dokumendi adressaadi kättesaamiskinnitus või ametiasutuse või kohtu koostatud dokument, mis tõendab dokumendi kättetoimetamist telefoni teel teavitamise, asenduskättetoimetamise või uksele jätmisega.

10 Mis saab siis, kui adressaat ei saa mingil põhjusel dokumente kätte või

kui kättetoimetamisel rikutakse seadust (nt kui dokumendid toimetatakse kätte kolmandale isikule)? Kas kättetoimetamine võib sellest hoolimata kehtida (nt kas seadusrikkumist saab heastada) või tuleb dokumendid uuesti kätte toimetada?

Rootsi kohtutes kehtib tõendite esitamise ja tõendite hindamise vabadus. Kui on võimalik kindlaks teha, et isik on saanud dokumendi tutvumiseks, ei ole oluline, kas dokument toimetati talle kätte ettenähtud viisil või mitte. Seega ei tähenda vormiline viga iseenesest, et dokumendi kättetoimetamist tuleb korrata; pigem on määrav see, kas dokument jõudis adressaadini.

Kui aga on võimalik kindlaks teha, et dokumendi adressaat ei ole dokumenti kätte saanud, või kui kättetoimetamise tingimusi ei ole järgitud, on võimalik kohtuotsus nn erakorralise õiguskaitsevahendi abil tühistada.

11 Kui adressaat keeldub dokumentide vastuvõtmisest kasutatud keele tõttu (dokumentide kättetoimetamise määruse artikkel 12) ning kohus või asutus, kus toimub kohtumenetlus, otsustab pärast kontrollimist, et keeldumine ei olnud põhjendatud, siis kas on võimalik see otsus vaidlustada?

Kui isik leiab, et dokument on talle kätte toimetatud valesti, võib ta kättetoimetamise otsuse vaidlustada lõpliku kohtuotsuse raames. Kui kõrgem kohus leiab, et dokument on kätte toimetatud valesti, võidakse menetlus alama astme kohtus uuesti algatada.

12 Kas dokumentide kättetoimetamise eest peab maksma? Kui jah, siis kui palju? Kas dokumentide kättetoimetamine siseriikliku õiguse alusel erineb olukorrast, kus dokumentide kättetoimetamise taotluse esitas teine liikmesriik? Vt ka dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 15 kohane teade, mis puudutab dokumentide kättetoimetamist teisest liikmesriigist

Kui dokumentide kättetoimetamist korraldab ametiasutus, kannab kättetoimetamise kulud riik. See tähendab näiteks, et tsiviilmenetluse hageja ei pea kohtule hüvitama kulusid, mis tehti hagiavalduse kättetoimetamiseks kostjale.

Kui üksikisik või menetlusosaline soovib kasutada dokumendi kättetoimetamise teenust, peab ta tasuma selle kulud. Näiteks Rootsi politsei ameti töötaja kasutamise eest kohtutäiturina tuleb tasuda 1 000 Rootsi krooni.

Viimati uuendatud: 19/06/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.